

P/S-CRP

C-reaktivt protein

Klinisk kemi

Akrediterad

Provtagningsmaterial

Provkärl

Li-heparin med gel

Provtagningsetikett

LJUSGRÖN

Fyllnadsvolym (mL)

3,5

Art.nr. (Inköpsportalen)

5023624

Remiss

Beställs elektroniskt i Cosmic.

Kan även beställas på pappersremiss Rutin och Jour. Skrivs ut från sidan [Remisser](#).

Remissuppgifter

Generella remissuppgifter, se Krav på remissuppgifter i Provtagning – Allmänna anvisningar.

Provtagning

3,5 mL Ljusgrön propp med gel (LH Lithium Heparin Sep)

3,5 mL Guldgul propp med gel (Z Serum Sep Clot Sep Activator)

I undantagsfall används MiniCollect Li-heparin med gel, minsta provmängd 300µL.

Provhantering

Vid längre tids förvaring pipetteras plasma över i sekundärrör 5mL 75x13mm.

Förvaring och transport

Gelrör kan förvaras centrifugerat 24 timmar i rumstemperatur eller 48 timmar i kyl.

Avpipetterad plasma kan förvaras 7 dygn i kyl.

Långtidsförvaring sker i frys (-20°C).

Förväntad svarstid

Analyseras akut, dygnet runt.

Tolkningsstöd

Referensintervall: <3 mg/L

Källa: Nilsson-Ehle, Peter (Red). Laurells Klinisk kemi i praktisk medicin. Lund: 9:e uppl;2012

Indikation och medicinsk bakgrund

CRP används differentialdiagnostiskt för att skilja mellan virusbetingade och bakteriella febrila tillstånd. Det kan även vara ett hjälpmedel vid uppföljning av behandling vid bakteriella infektioner och kollagenoser. Prognostisk riskmarkör för kardiovaskulär sjukdom.

CRP är ett akutfasprotein som fått sitt namn genom sin egenskap att bindas till C-polysackariden i vissa pneumokockers kapsel. Proteinet är uppbyggt av fem subenheter på totalt 120 kDa. Syntesen sker i levern. Den fysiologiska funktionen är inte helt klarlagd, men sannolikt spelar CRP en roll vid aktiverandet av komplementsystemet.

Vid cellsönderfall stiger plasmanivån snabbt, men eliminationen sker också snabbt då den utlösande sjukdomsprocessen upphört.

Vid olika inflammatoriska reaktioner stegas produktionen både snabbare och relativt sett kraftigare än de övriga så kallade akutfasproteinerna (möjligen frånsett serumamyloid A). Redan sex-åtta timmar efter ett akut cellsönderfall kan förhöjda plasmanivåer av CRP påvisas.

Även när den utlösande sjukdomsprocessen upphör gäller att CRP, pga den korta halveringstiden 19 timmar, sjunker snabbare än de övriga markörerna.

Dessa egenskaper gör att CRP fått en mycket viktig roll vid bedömning av tillstånd med inflammatorisk reaktion och/eller cellsönderfall.

Vid mer omfattande bakteriella infektioner gäller att CRP stegas kraftigt, medan virala infektioner vanligen endast ger obetydliga-lättare förhöjningar. Dessutom är det nu klart visat att redan små ökningar (värden över 2 mg/L) innebär ökad risk för framtida utveckling av kardiovaskulär sjukdom.

Efter påbörjande av ett akutfasvar stiger serum CRP-koncentrationen snabbt och kraftigt. Förändringar kan bestämmas inom 6 till 8 timmar och toppvärdet nås inom 24 till 48 timmar

Förhöjda värden ses vid:

- Sjukdomar karakteriserade av cellsönderfall som aseptiska nekroser, kroniska inflammatoriska tillstånd och ibland vid maligna sjukdomar.
- Bakteriella infektioner.

Begränsad eller ingen förhöjning vid:

- Okomplicerade virusinfektioner
- SLE.

NPU-kod

NPU19748 Plasma-C-reaktivt protein;masskoncentration

Övrigt

Endast för laboratoriet

Beställs med analyskod: CRP
Kan även analyseras på EDTA-plasma

Utarbetad av: Marcus Öhman

Medicinskt ansvarig: Clas-Göran Eriksson